

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2011
VI. volební období

406

Pozměňovací návrhy

k návrhu zákona o zdravotnické záchranné službě

1. Změna zákona o zdravotnické záchranné službě

1. V zákoně o zdravotnické záchranné službě se za § 26 vkládají § 27 až § 31, které včetně nadpisu zní:

„Sociální zohlednění náročnosti práce zdravotnických pracovníků zdravotnických záchranných služeb

§ 27

(1) Zdravotnický pracovník, který vykonával povolání podle zvláštního zákona v rámci zdravotnických záchranných služeb alespoň 10 let, má nárok na lázeňskou nebo rehabilitační péči k upevnění tělesného a duševního zdraví v délce 14 dnů v kalendářním roce.

(2) Ozdravný pobyt organizuje a náklady s ním spojené hradí příslušný zaměstnavatel.

(3) Zdravotnickému pracovníkovi, který nemohl ozdravný pobyt v kalendářním roce nastoupit pro překážky na jeho straně, nárok na ozdravný pobyt zaniká. Nemohl-li zdravotnický pracovník nastoupit ozdravný pobyt pro překážky na straně zaměstnavatele, určí mu zaměstnavatel nástup na ozdravný pobyt v následujícím kalendářním roce.

§ 28

Jednorázové odškodnění ve výši 230 000 Kč se poskytne zdravotnickému pracovníkovi, jehož pracovní poměr k zdravotnické záchranné službě skončil v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

§ 29

(1) Zemře-li zdravotnický pracovník, který vykonává povolání podle zvláštního zákona v rámci zdravotnických záchranných služeb, následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, je jeho zaměstnavatel povinen každému po něm pozůstalému poskytnout úmrtné.

(2) Pro účely úmrtného se za pozůstalého považuje manžel, manželka, druh, družka, registrovaný partner, nezaopatřené dítě a za podmínky, že zdravotnický pracovník byl povinen poskytovat výživu, také jeho rodič nebo další osoba.

(3) Výše úmrtného činí pětinašobek průměrného měsíčního výdělku zemřelého zdravotnického pracovníka.

(4) Na přání pozůstalých vypraví zaměstnavatel svým nákladem zemřelému zdravotnickému pracovníkovi jednoduchý pohřeb.

§ 30

(1) Zdravotnický pracovník, který vykonával povolání podle zvláštního zákona v rámci zdravotnických záchranných služeb alespoň 10 let a dosáhl věku 50 let, má nárok na odchodné; to neplatí, jestliže jeho pracovní poměr skončil okamžitým zrušením nebo výpovědí z důvodů, pro které by s ním zaměstnavatel mohl okamžitě zrušit pracovní poměr.

(2) Základní výměra odchodného činí 1 průměrný měsíční výdělek a za každý další ukončený rok pracovního poměru se zvyšuje o jednu třetinu tohoto výdělku. Nejvyšší výměra odchodného činí šestinašobek průměrného měsíčního výdělku.

(3) Bylo-li při předchozím skončení pracovního poměru bývalému zdravotnickému pracovníkovi vyplaceno odchodné, vyplatí se mu při novém skončení pracovního poměru odchodné snížené o částku, která mu již byla vyplacena. Jestliže bylo bývalému zdravotnickému pracovníkovi vyplaceno odchodné ve stejné nebo vyšší výměře, než je výměra odchodného, na kterou mu vznikl nárok, odchodné se mu nevyplatí.

§ 31

(1) Bývalý zdravotnický pracovník, který vykonával povolání podle zvláštního zákona v rámci zdravotnických záchranných služeb alespoň 15 let a dosáhl věku 50 let, má nárok na výsluhový příspěvek; to neplatí, jestliže jeho pracovní poměr skončil okamžitým zrušením nebo výpovědí z důvodů, pro které by s ním zaměstnavatel mohl okamžitě zrušit pracovní poměr.

(2) Výsluhový příspěvek činí za 15 let nepřetržitého trvání pracovního poměru v rámci zdravotnické záchranné služby 20 % průměrného měsíčního výdělku. Výměra výsluhového příspěvku se zvyšuje za každý další ukončený rok takového pracovního poměru o 3 %. Výměra výsluhového příspěvku může činit nejvýše 50 % průměrného měsíčního výdělku.

(3) Při opětovném vzniku pracovního poměru podle tohoto zákona zaniká zdravotnickému pracovníkovi nárok na výplatu výsluhového příspěvku dnem, který předchází dni opětovného vzniku pracovního poměru.“

Ostatní paragrafy návrhu zákona se přečísľují.

Odůvodnění :

Návrhem zákona o zdravotnické záchranné službě by mělo dojít k ucelené právní regulaci vztahů při poskytování neodkladné před nemocniční péče. Ambicí předkladatele bylo novým zákonem postihnout organizační, technický i odborný rozvoj v této oblasti a pokusit se o komplexnější úpravu práv a povinností samotných zdravotnických pracovníků ZZS s ohledem na specifické podmínky, v nichž vykonávají své povolání. Měla-li být právní úprava skutečně ucelená a komplexní, bylo by nezbytné kromě povinností stanoveným vybrané skupině pracovníků začlenit do zákona systematicky i jejich práva, neboť oboje je nerozlučně spjato a má původ ve zvlášť náročné povaze profese.

Zdravotnické povolání nelze vykonávat bez absolvování speciálního studijního programu či akreditovaného kvalifikačního kurzu vedoucího k oprávnění vykonávat velmi precizně definované činnosti, které nelze ani vzájemně zaměňovat; zdravotničtí pracovníci jedné profese nejsou způsobilými vykonávat odborné činnosti jiného zdravotnického povolání. V případě, že zdravotnický pracovník ztratí např. zdravotní způsobilost (ať fyzickou nebo duševní) své povolání vykonávat, nemá zpravidla již dál možnost v systému ZZS pracovat – nestane-li se např. úředníkem či ředitelem – a systém přichází o vysoce kvalifikovaného pracovníka. Prostředky, které do jeho vzdělání a dalšího proškolení vložil a musí stejné, ne-li vyšší na obsazení stejného místa vynaložit znovu.

Zdravotničtí pracovníci ZZS jsou při výkonu svého povolání vystaveni mimořádné fyzické i psychické zátěži. Jejich úkolem je poskytovat zdravotní péči v extrémních situacích a podmínkách: v situacích, kdy je bezprostředně ohrožen život, kdy zpožděním poskytnutí odborné první pomoci mohou způsobit i smrt, několikrát denně se setkávají tváří v tvář s utrpením a bolestí, kdy lidem selhávají základní životní funkce. Jejich akceschopnost vyžaduje jejich nepřetržitou pohotovost a schopnost neustále se vyrovnávat se stresem a napětím. Zájmem a povinností státu musí proto být vytvořit zaměstnancům ZZS takové podmínky, aby

byl vytvořen stabilní kádr kvalifikovaných pracovníků a přijmout opatření k zamezení fluktuace v tomto segmentu péče.

Složkou erudice zdravotnického pracovníka je beze sporu také jeho zkušenost, která se získává četností zásahů, která je samozřejmě přímo úměrná délce výkonu povolání, potažmo trvání pracovního poměru. Cílem navrhovaných opatření by měla být proto také motivace k setrvání při výkonu zdravotnického povolání co nejdelší dobu.

Základním úkolem ZZS je poskytování neodkladné péče při likvidaci zdravotních následků mimořádných událostí. Profesionální záchranné složky jsou začleněny do integrovaného záchranného systému, koordinovaným postupem s Hasičským záchranným sborem a Policií ČR poskytují neodkladnou péči při likvidaci zdravotních následků mimořádných událostí a při provádění záchranných a likvidačních prací a ochraně obyvatelstva.

Z výše uvedených důvodů jsou navrhována opatření na úseku péče o lidské zdroje - regenerace pracovní síly poskytováním specifických, zákonem garantovaných zvýšených pracovníprávních nároků všech zdravotnických pracovníků vykonávajících povolání v rámci ZZS, a to obdobně jako u ostatních složek integrovaného záchranného systému, avšak s přihlédnutím ke zvláštnostem a potřebám zdravotnických profesí.

V § 27 se jako jeden ze způsobů prevence proti tzv. syndromu vyhoření a v zájmu regenerace lidských zdrojů navrhuje poskytování ozdravných pobytů ve formě lázeňské nebo rehabilitační péče. Klade se důraz na skutečné čerpání této péče a rekreaci pracovníků. Z toho důvodu není navrhována žádná možnost náhradního peněžního plnění a je stanovena bezvýjimečná povinnost zaměstnavateli tuto péči zaměstnancům umožnit a poskytnout.

V § 28 je analogicky, jako u ostatních složek IZS pro případy, kdy dojde k poškození zdraví zaměstnance, navrhováno jednorázové odškodnění garantované zákonem.

V § 29 se navrhuje nový institut úmrtí, které by bylo státem garantováno a vypláceno v mimořádných případech, kdy se zaměstnanec stane obětí výkonu svého povolání, při zachraňování životů jiných sám obětuje svůj a zůstanou po něm osoby odkázané na něj výživou.

V § 30 se navrhuje nový institut odchodného, které by bylo vypláceno zdravotnickým pracovníkům, kteří vykonávali povolání v rámci zdravotnických záchranných služeb alespoň 10 let. Podmínkou pro nárok na odchodné by bylo skončení pracovního poměru z jiných důvodů než jako určitý „trest“, sankce za jednání, pro které by s ním zaměstnavatel mohl okamžitě zrušit pracovní poměr. Základní výměra odchodného činí 1 průměrný měsíční výdělek a postupně se navyšuje až na maximální výši šestinásobku průměrného měsíčního výdělku. Odchodné by se při novém skončení pracovního poměru poměrně snižovalo o částku, která již byla vyplacena.

V § 31 se navrhuje poslední nový institut, „výsluhový“ příspěvek. Tento příspěvek by byl vyplácen po nejméně 10ti letech výkonu povolání jako zvláštní druh renty za každý ukončený rok pracovního poměru zdravotnického pracovníka v rámci ZZS. Podmínkou pro poskytování tohoto pravidelného příspěvku by opět bylo skončení pracovního poměru z jiných důvodů než jako sankce, zrušením nebo výpovědí z důvodů, pro které by s ním zaměstnavatel mohl okamžitě zrušit pracovní poměr. Maximální možná výměra výsluhového příspěvku by mohla činit nejvýše 50 % průměrného měsíčního výdělku. Po dobu trvání, resp. opětovného trvání pracovního poměru jako zdravotnického pracovníka v rámci ZZS by výplata výsluhového příplatku byla přerušena.